જિયોહોટસ્ટારની રચના

આ વર્ષના સૌથી મોટા સમાચાર રિલાયન્સના જિયોહોટસ્ટાર (વાયાકોમ 18 અને ડિઝની + હોટસ્ટારનું વિલિનીકરણ) ની રચના હતી. આ 8.5 અબજ ડોલરના સોદાએ ભારતના મનોરંજન બજારનો નકશો બદલી નાખ્યો. અંબાણી હવે માત્ર તેલ અને ટેલિકોમ ક્ષેત્રમાં જ નહીં પરંતુ મીડિયા ક્ષેત્રમાં પણ પ્રભુત્વ ધરાવે છે.

ઓરેકલના સ્થાપક લેરી એલિસનની સંપત્તિ સૌથી વધુ વધી

ઓરેકલના સ્થાપક લેરી એલિસન, ડેટાના નવા રાજા, 2025નો 'ડાર્ક હોર્સ' સાબિત થયા. ક્લાઉડ અને AI ડેટા સેન્ટર્સની માંગને કારણે તેમની સંપત્તિમાં 100 અબજ ડોલરથી વધુનો વધારો થયો હતો અને સપ્ટેમ્બરમાં તેમણે ટૂંક સમય માટે વિશ્વના સૌથી ધનિક વ્યક્તિ બનવાનું ગૌરવ પણ મેળવ્યું હતું. ગૂગલના સ્થાપકો લેરી પેજ અને સેર્ગેઈ બ્રિનની સંપત્તિમાં પણ મોટો ઉછાળો જોવા મળ્યો હતો. ગૂગલના AI મોડેલ જેમિનીની સફળતાએ આલ્ફાબેટના શેરને નવી ઊંચાઈએ પહોંચાડ્યા.

ટાટા સન્સમાં વિખવાદ

ભૂતપૂર્વ ચેરમેન રતન ટાટાના સાવકા ભાઈ નોએલ ટાટા 2025માં કોર્પોરેટ હેડલાઇન્સમાં છવાયેલા રહ્યા હતા કારણ કે ટાટા ટ્રસ્ટ્સ દાયકાઓમાં સૌથી નાટકીય શાસન સંઘર્ષમાંથી પસાર થયું. 28 ઓક્ટોબરના રોજ જ્યારે નોએલ અને તેમના સાથીઓએ સર દોરાબજી ટાટા અને સર રતન ટાટા ટ્રસ્ટ્સમાં મેહલી મિસ્ત્રીની પુનઃનિયુક્તિને અવરોધિત કરી ત્યારે આ ઘટના બની. મિસ્ત્રીને હટાવવાથી ઊંડા આંતરિક વિખવાદનો પર્દાફાશ થયો અને રતન ટાટાના અનુગામી બન્યા પછી નોએલ નિર્ણાયક રીતે નિયંત્રણ મેળવતા જોવામાં આવ્યા. ટ્રસ્ટ્સ ટાટા સન્સના 66 ટકા ભાગ પર નિયંત્રણ રાખતું હોવાથી, આ પગલાને રતન ટાટા પછીના સંક્રમણમાં નિર્ણાયક પગલું તરીકે જોવામાં આવ્યું, જેણે ભારતના સૌથી પ્રભાવશાળી સમૂહના વ્યૂહાત્મક કેન્દ્રમાં નોએલની સ્થિતિ મજબૂત કરી.

ઝોહો સ્વદેશી એપ્સનો ઉદય

શ્રીધર વેમ્બુ એ વર્ષના સૌથી પરિણામી બિઝનેસ અવાજોમાંનો એક હતો. સરકારે મુખ્ય મંત્રાલયોમાં 'ઝોહો મેઇલ' અને 'ઝોહો ઓફિસસ્યુટ'નો ઉપયોગ ફરજિયાત કર્યા પછી ઝોહોના સ્થાપક ડિજિટલ સાર્વભૌમત્વના અગ્રણી પ્રસ્તાવક તરીકે ઉભરી આવ્યા હતા, જેનાથી કંપનીનું રાષ્ટ્રીય મહત્વ વધ્યું હતું. સાથે જ તેમણે સોશિયલ મીડિયા એપ્સ પણ પ્રચલિત કરી

બાયજુનું પતન

રવીન્દ્રન બાયજુ રવીન્દ્રન 2025ની ચેતવણીની વાર્તા બની ગયા કારણ કે એડટેકંપની બાયજુસ નિકટવર્તી પતનનો સામનો કરી રહી છે. યુ. એસ. ની નાદારીની અદાલતે તેમને બાયજુના આલ્ફા વિવાદમાં $1.07 અબજથી વધુ માટે વ્યક્તિગત રીતે જવાબદાર ઠેરવ્યા હતા, અને ચુકાદો આપ્યો હતો કે ભંડોળ અમેરિકન પેટાકંપની પાસેથી છેતરપિંડીથી લેવામાં આવ્યું હતું. દરમિયાન, મૂળ પેઢી થિંક એન્ડ લર્ન પ્રાઇવેટ લિમિટેડ કોર્પોરેટ નાદારી નિવારણ પ્રક્રિયા હેઠળ રહે છે, જે આ ભારતીય યુનિકોર્નનું સૌથી નાટકીય પતન દર્શાવે છે.

સેન્સેક્સ ગોથે ચઢ્યો

સેન્સેક્સે 2025માં 1 જાન્યુઆરીના રોજ 78265ની સપાટીથી શરૂઆત કરી હતી અને સમગ્ર વર્ષ દરમિયાન તેમાં ઉતાર-ચઢાવ જોવા મળ્યા હતા. આ વર્ષે નવેમ્બરમાં તે 85000થી ઉપરના શિખરો પર ચડી ગયું હતું, પરંતુ એપ્રિલની શરૂઆતમાં તે ઘટીને 71449ની આસપાસ પહોંચી ગયું હતું. 10 ડિસેમ્બર સુધીમાં ઇન્ડેક્સ 84391 પોઇન્ટ પર પાછો ફર્યો હતો, જે મધ્ય વર્ષની નીચી સપાટીથી ઉછાળાને પ્રતિબિંબિત કરે છે, જો કે તે હજુ પણ તેની નવેમ્બરની ઊંચાઈથી સહેજ નીચે છે. એકંદરે વર્ષ નોંધપાત્ર ઘટાડા સાથે મજબૂત લાભના સમયગાળા સાથે નોંધપાત્ર વોલેટિલિટીવાળું રહ્યું.

4 જૂન: સેન્સેક્સમાં સૌથી મોટો કડાકો

ભારતીય શેરબજારમાં 4 જૂનના રોજ સેન્સેક્સે એક દિવસમાં સૌથી મોટો ઘટાડો નોંધાવીને ઈતિહાસ રચ્યો. એક જ દિવસમાં સેનસેક્સ 5,931 પોઈન્ટ (આશરે 8.5 ટકા) ઘટ્યો હતો અને નિફ્ટી 6.5 ટકા ઘટ્યો હતો. વિદેશી રોકાણકારો દ્વારા મિડ-કેપ અને સ્મોલ-કેપ શેરોમાં વેચવાલીને કારણે બજારમાં ગભરાટભરી વેચવાલી થઈ હતી. 2004 પછી એક દિવસમાં આ સૌથી મોટો ઘટાડો હતો.

એફઆઈઆઈની રોજ 900 કરોડ રૂપિયાની વેચવાલી

એક અહેવાલ અનુસાર, 2025માં અત્યાર સુધીમાં એફ.આઈ.આઈ.એ 22.3 લાખ કરોડથી વધુ મૂલ્યના શેર વેચ્યા છે. જો આપણે તેને વેપારના દિવસોની દ્રષ્ટિએ જોઈએ તો દરરોજ સરેરાશ 900 કરોડ વેચાયા છે, એટલે કે બજાર ખોલ્યાના દર કલાકે લગભગ 152 કરોડ મૂલ્યના શેર વેચાયા હતા.

ડોલર સામે રૂપિયો ઘણો નબળો પડ્યો

વર્ષ 2025 ડોલર સામે રૂપિયા માટે સારું રહ્યું ન હતું. આ વર્ષે ડોલર સામે રૂપિયો નોંધપાત્ર રીતે ઘટ્યો છે, જે તેની નવી વિક્રમી નીચી સપાટીએ પહોંચી ગયો છે. મંગળવારે રૂપિયો પ્રથમ વખત 91ને પાર ગયો હતો અને ડોલર સામે અત્યાર સુધીની સૌથી નીચી સપાટીએ પહોંચ્યો હતો. છેલ્લાં 25 વર્ષોમાં ડોલર સામે રૂપિયો સતત નબળો પડ્યો છે. ડોલર સામે રૂપિયો 2024માં 85.57 પર બંધ થયો હતો. જ્યારે ડિસેમ્બર મધ્યે તે 90.56 પર ચાલી રહ્યો છે. એટલે કે, આ વર્ષે અત્યાર સુધીમાં ડોલર સામે રૂપિયો લગભગ 5.83% નબળો પડ્યો છે. 25 વર્ષ પહેલાં 31 ડિસેમ્બર 2000ના રોજ ડોલર સામે રૂપિયો 46.62 પર હતો. જ્યારે આજે તે 90.56 પર છે. એટલે કે, આ 25 વર્ષોમાં ડોલર સામે 94.25 ટકા તૂટ્યો છે.

મોદીના શાસનમાં રૂપિયો કેટલો ઘટ્યો?

વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ 26 મે 2014ના રોજ પ્રથમ વખત હોદ્દો સંભાળ્યો હતો. તે દિવસે રૂપિયો 58.66 પર હતો. મોદીના શાસનમાં ડોલર સામે રૂપિયો 31.9% અથવા 54.38 ટકા નબળો પડ્યો છે.

ક્રિપ્ટોમાં સાપસીડીની રમત

2025માં નિયમનકારી દબાણને કારણે ક્રિપ્ટોકરન્સી બજારમાં નોંધપાત્ર ફેરફારો જોવા મળ્યા. 2025માં ક્રિપ્ટો માર્કેટ કેપ પહેલી વાર 4 ટ્રિલિયન ડોલરને વટાવી ગઈ હતી. ક્રિપ્ટોકરન્સી માટે વર્ષ મજબૂતાઈથી શરૂ થયું હતું. 2025ના પહેલા મહિનામાં બિટકોઈનની કિંમત એક લાખ ડોલરને વટાવી ગઈ હતી. અમેરિકન સરકારે ક્રિપ્ટો અપનાવવા અને નીતિગત ફેરફારો મુખ્ય પરિબળો હતા. અમેરિકન રાષ્ટ્રપતિ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પની નીતિઓએ વૈશ્વિક સ્તરે અનિશ્ચિતતાનું વાતાવરણ બનાવ્યું. ટેરિફ અને અન્ય નીતિઓની અસર ઘણા દેશોમાં અનુભવાઈ છે. જ્યારે પણ વૈશ્વિક અનિશ્ચિતતા હોય છે, ત્યારે રોકાણકારો ક્રિપ્ટો જેવી જોખમી સંપત્તિઓથી દૂર રહે છે. આની અસર બજાર પર પડી છે. આના કારણે ક્રિપ્ટોકરન્સી બજારમાં ઘટાડો થયો. ડિસેમ્બરમાં બિટકોઈનની કિંમત લગભગ 90,000 ડોલર રહી હતી અગાઉ, ઓક્ટોબરમાં, બિટકોઈન 126,000 ડોલરને સ્પર્શી ગઈ હતી, જે તેની ઓલટાઈમ હાઈ કિંમત હતી. જોકે, ત્યારબાદ ક્રિપ્ટો માર્કેટમાં થયેલા તીવ્ર ઘટાડાથી રોકાણકારોને મોટો ફટકો પડ્યો. નવેમ્બરમાં બિટકોઈનની કિંમત 80,000 ડોલરથી પણ નીચે આવી ગઈ.

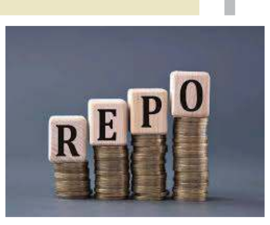

વ્યાજદરમાં કુલ 125 બેસિસ પોઇન્ટ્સનો ઘટાડો

2025માં, આરબીઆઈએ રેપો રેટમાં કુલ 125 બેસિસ પોઈન્ટનો ઘટાડો કરીને જનતાને નોંધપાત્ર રાહત આપી, જે તેને 6.5% થી ઘટાડીને 5.25% કર્યો. ફેબ્રુઆરીમાં આ ઘટાડો 25 બેસિસ પોઈન્ટ હતો, ત્યારબાદ એપ્રિલમાં વધુ 25 બેસિસ પોઈન્ટ, જૂનમાં 50 બેસિસ પોઈન્ટનો અપેક્ષિત દર કરતાં બમણો અને ડિસેમ્બરમાં વધુ 25 બેસિસ પોઈન્ટનો ઘટાડો થયો. સામાન્ય જનતાને નીચા રેપો રેટનો સીધો ફાયદો થાય છે - ઘર અને કાર લોન સસ્તી થાય છે, EMI ઘટે છે. હોમ લોનના વ્યાજદર રેકોર્ડ નીચી સપાટીએ છે.

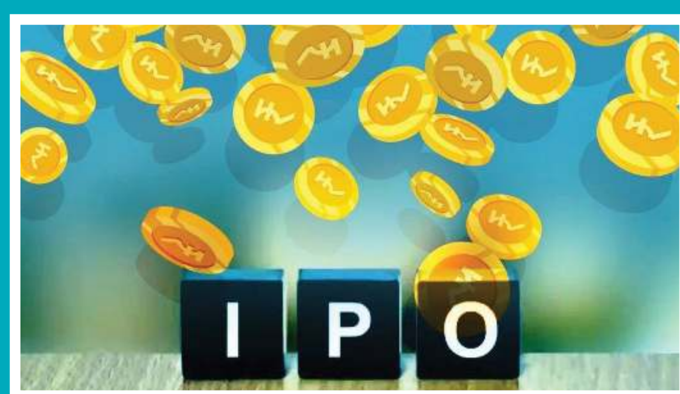

આ વર્ષે રેકોર્ડ આઈપીઓ આવ્યા

ભારતના પ્રાથમિક ઇક્વિટી માર્કેટે 2025માં નવો વિક્રમ સ્થાપ્યો હતો. અહેવાલ મુજબ, કંપનીઓએ 365થી વધુ આઇપીઓ દ્વારા 1.95 લાખ કરોડ એકત્ર કર્યા હતા. આ વર્ષે અત્યાર સુધીમાં લગભગ 100 કંપનીઓએ મુખ્ય આઇપીઓમાંથી વિક્રમી 1.7 લાખ કરોડ રૂપિયા એકત્ર કર્યા છે. 2007 પછી આ સૌથી વધુ છે. વર્ષ 2024માં 91 કંપનીઓએ આઇપીઓ દ્વારા 1 લાખ 60 હજાર કરોડ એકત્ર કર્યા હતા અને વર્ષ 2023માં 57 કંપનીઓએ આ પદ્ધતિ દ્વારા 49,436 કરોડ એકત્ર કર્યા હતા. આ સતત વધી રહ્યું છે. વર્ષ 2025માં 244 કંપનીઓએ સેબી પાસે આઇપીઓ માટે અરજી કરી હતી, જે વર્ષ 2024ની 157થી 55 ટકા વધુ હતી.

52% આઈપીઓ ઇશ્યુ ભાવથી નીચે

આ વર્ષે અત્યાર સુધીમાં 103 આઇ. પી. ઓ. ને મુખ્ય બોર્ડ પર સૂચિબદ્ધ કરવામાં આવ્યા છે, જેમાંથી 70 કંપનીઓએ લિસ્ટિંગના દિવસે લાભ આપ્યો છે અને 32 કંપનીઓને ડિસ્કાઉન્ટ પર લિસ્ટેડ થયા. જો કે, આ વર્ષે શરૂ કરાયેલા લગભગ 52 ટકા આઇપીઓ તેમના ઇશ્યૂ ભાવથી નીચે વેપાર કરી રહ્યા છે. એસ. એમ. ઈ. સેગમેન્ટમાં 257 આઇ. પી. ઓ. જોવા મળ્યા હતા, જેમાંથી 129 તેમના ઇશ્યૂ ભાવથી ઓછા હતા.

2025નો સૌથી મોટો આઇપીઓ

ટાટા કેપિટલનો IPO 2025નો સૌથી મોટો IPO બન્યો હતો. કંપનીએ આ આઇપીઓ દ્વારા 15,512 કરોડ એકત્ર કર્યા હતા. ટાટા ગ્રૂપની નાણાકીય કંપની, ટાટા કેપિટલની જાહેર ઓફર 6,846 કરોડનાં 210 મિલિયન નવા શેરના ઇશ્યૂ અને 1 કરોડનાં શેરના વેચાણ માટેની ઓફરનું મિશ્રણ હતી. એન. એસ. ઈ. અને બી. એસ. ઈ. પર 13 ઓક્ટોબરના રોજ 330 પ્રતિ યુનિટના ભાવે શેર લિસ્ટ થયો હતો, જે આઇ. પી. ઓ. ઇશ્યૂની કિંમત 326 પ્રતિ શેર કરતાં સહેજ વધારે છે.

આ વર્ષનો સૌથી નાનો IPO

તે ઝિન્કશલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝનો હતો, જે 2025નો સૌથી નાનો મુખ્ય IPO હતો. આ આઇ. પી. ઓ. રૂ. 116 કરોડનો હતો. આ શેર એન. એસ. ઈ. અને બી. એસ. ઈ. પર 3 ઓક્ટોબરના રોજ યુનિટ દીઠ 125ના ભાવે વેપાર કરવાનું શરૂ કર્યું હતું, જે શેર દીઠ 121ની આઇ. પી. ઓ. ઇશ્યૂ કિંમત કરતાં સહેજ વધારે હતી.

એનવિડિયા 5 ટ્રિલિયન ડોલરના માર્કેટ કેપને સ્પર્શનારી પહેલી કંપની

Nvidia ઇતિહાસમાં 5 ટ્રિલિયન ડોલરના બજાર મૂલ્ય સુધી પહોંચનારી પ્રથમ કંપની બની, જે કૃત્રિમ બુદ્ધિમત્તાના તેજીથી પ્રેરિત એક અદભુત ઉન્નતિ દર્શાવે છે. આ સિદ્ધિ Nvidia ના એક વિશિષ્ટ ગ્રાફિક્સ-ચિપ ડિઝાઇનરમાંથી AI ઉદ્યોગમાં પરિવર્તનને પ્રકાશિત કરે છે, જેનાથી CEO જેન્સેન હુઆંગ સિલિકોન વેલીના સૌથી પ્રભાવશાળી વ્યક્તિઓમાંના એક બની ગયા છે અને કંપનીને યુએસ-ચીન ટેક હરીફાઈના કેન્દ્રમાં મૂકી છે. 2022 માં ChatGPT લોન્ચ થયા પછી, Nvidiaના શેરમાં બાર ગણો વધારો થયો છે અને કે AI ના ઉન્માદે S&P 500ને રેકોર્ડ ઊંચાઈ પર ધકેલી દીધો છે, જેના કારણે ચર્ચા શરૂ થઈ છે કે શું વધતા ટેક મૂલ્યાંકનથી બજારનો વધુ એક બબલ શરૂ થઈ શકે છે.